

LUKA MESEC (PS ZL): Hvala za besedo in lep pozdrav, spoštovane kolegice in kolegi, spoštovani gospod minister.

Moje vprašanje se bo dotikalo privatizacije. Namreč, ena izmed glavnih predvolilnih obljub takratne stranke Mira Cerarja je bila transparentna, premišljena, strateško usmerjena, pametna privatizacija. Politike, ki jih je ta vlada, ki jo vodi Stranka modernega centra izvajala v zadnjih mesecih, pa ne bi mogle biti dlje od teh obljub. Prodan je bil Aerodrom, zdaj tečejo prodajni postopki za Novo kreditno banko Maribor, vlada pa še kar odlaša s strategijo in predvsem s klasifikacijo državnih naložb. Ob tem se sliši, da vlada niti ne namerava vključiti preostalih 12 iz tistega zloglasnega spiska 15 podjetij v to strategijo. Se pravi, da recimo za Telekom sploh ne bo presoje ali gre za strateško podjetje ali ne. In zato me najprej tukaj zanima:

Zakaj si Vlada ne upa dati teh preostalih 12 podjetij iz spiska 15 v to strategijo?

Zakaj, če pa je recimo premier dr. Miro Cerar 12. januarja na javni televiziji sam rekel, citiram: "Dejstvo je, da je bilo teh 15 podjetij dano na spisek dokaj nestratesko, bi rekel nesistematično, brez neke čvrste logike.", konec citata. Zakaj jih potemtaka ne daste v strategijo in klasifikacijo?

Poleg tega me pa zanimajo še mnenja o dveh privatizacijah, ki se zdaj bližata koncu. Prvič, glede prodaje Nove kreditne banke Maribor. To je banka, v katero je država v zadnjih dveh

14. TRAK: (NB) – 13.05

(Nadaljevanje) letih vložila več kot milijardo evrov. Banka, ki izkazuje, če se ne motim, 624 milijonov knjigovodske vrednosti. V petek smo pa brali v dnevnem časopisju, da se je zdaj sklenila prodaja ameriškemu skladu Apollo, ki naj bi jo kupil za pičlih 200 milijonov evrov. Se prvi, kako lahko prodate banko, v katero je država vložila več kot milijardo evrov za 200 milijonov evrov.

In drugič. Glede na to, da zagovarjate strateško privatizacijo, me zanima:

Kako lahko prodate drugo največjo slovensko banko skladu za katerega je znano, da gre za sklad špekulativnega kapitala? Se pravi, najverjetnejši scenarij bo, da bo ta sklad banko izčrpal, ker je bistveno pod ceno jo kupil in jo enostavno potem prodal naprej. Se pravi:

Kako lahko tako privatizacijo zagovarjate kot strateško? Drugič pa še čisto na kratko glede Cinkarne Celje. Cinkarna Celje ima dva problema. Prvič, problem je sanacija zemljišč okrog cinkarne, ki ne vem kako lahko garantirate, da jih bo nov privatni lastnik saniral. In drugič, vprašanje delovnih mest. Namreč gre za zelo heterogeno podjetje. Imamo dele, ki proizvajajo veliko dodane vrednosti, pa imamo dele v katerih je zaposlenih 400 delavcev, ki proizvajajo malo manj dodane vrednosti in me zanima:

Kako boste zagotovili, da se ne bo ponovil že tolikokrat viden scenarij, da bo nov lastnik enostavno tistih 400 delavcev, ki so zaposleni v manj profitabilnih oddelkih enostavno odpustil državo, pa bo ostala... / izklop mikrofona/.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Dr. Dušan Mramor, minister. Izvolite.

DR. DUŠAN MRAMOR: Spoštovani poslanec Luka Mesec.

V zvezi z vašimi vprašanji najprej nekaj odgovorov glede Telekomoma pa NKBM. Glede te preveritve utemeljenosti prodaje Telekomoma NKBM in drugih podjetij za prodajo do teh iz tega spiska še preostalih dvanajst, jih z vidika kriterijev, ki jih določa predlog strategije upravljanja kapitalskih naložb države, je potrebno poudariti, da je Državni zbor odločitev prodaje teh družb že sprejel in to 21. 6. 2013. In sicer na podlagi utemeljitev, ki jih je pripravila tedanja Vlada. Prodaja dvanajstih družb iz seznama petnajstih še ni končana, zato so vse te družbe formalno še vedno v lastništvu države in zato sestavni del strategije. Seveda pa so vse te družbe jasno označene s pojasnilom, da je Državni zbor odločitev o njihovi prodaji že sprejel, zato da bodo tudi po sprejemu strategije ostale portfeljske in se bodo postopki prodaje nadaljevali. Razloge za to je Vlada že večkrat pojasnila zahteve vaših zahtev za preklic sklepa Državnega zbora o prodaji petnajst državnih družb. Mi smo pojasnjevali analizo zelo poglobljeno naredili kakšni so plusi, minusi. Spremembe tega sklepa sredi postopkov prodaje in smo pač ugotovili, da so minusi daleč večji kot plusi. Negativne posledice, ki bi sledile preklicu tega sklepa bi pomembno vplivale poleg ostalega, poleg stroškov in tožb, itn., še na verodostojnost Republike Slovenije na mednarodnih finančnih trgih in s tem seveda na pogoje poslovanja slovenskega gospodarstva, ki s temi izboljšavami pogojev, se pravi, na finančnih trgih v tujini ima sedaj popolnoma drugačen položaj in je bistveno bolj konkurenčno pa tudi država s temi trideset milijardami dolga kot ga ima, se lahko zadolžuje po čisto drugačnih obrestnih merah kot pa, če bi to verodostojnost izgubila.

V primeru NKBM pa je potrebno opozoriti tudi na dejstvo, da je bila banka lahko dokapitalizirana na podlagi jasnih in nedvoumnih zavez v Evropski komisiji z vidika državnih pomoči in sicer, da bo

Slovenija banko prodala najkasneje do 31. 12. 2016. Opozoriti velja tudi, da so bila na seznamu petnajstih podjetij za prodajo le tri v neposrednem lastništvu Republike Slovenije, skupna točka vseh teh podjetij pa je, da je država konec leta 2012 in v začetku leta 2013 na podlagi odločbe ATVP izgubila glasovalno pravico. V primeru Telekom Slovenije to konkretno še danes pomeni, da država Republika Slovenija, SDH in KAD kljub 72,38 odstotnemu lastništvu nima glasovalnih pravic oziroma pravice upravljanja s Telekomom Slovenije, zato z njim dejansko opravljajo manjšinski lastniki.

15. TRAK: (DAG) – 13.10

(nadaljevanje) Glede cene, o kateri se razpravlja, jaz seveda cene ne vem, po kateri bo kupoprodajna pogodba sklenjena. Vendar manipuliranje s tem, da smo vložili eno milijardo in da bomo dobili za banko 200 milijonov, je dejansko samo manipulacija, ker eno milijardo smo vložili zato, da smo pokrili ogromno luknjo, ki je bila v tej banki, in s tem samo nadomestili sredstva, ki jih ni bilo, da bi lahko ohranili vrednost depozitov, ki so bili v tej banki, in da bi vlagatelji v banke ne izgubili svojega premoženja in svojih vlog. Seveda se pa banka prodaja po primerljivih pogojih, kot se prodajajo v tujini. In edini pravi kriterij, ali je cena ustrezna ali ne, je kriterij, po koliko se takšne banke prodajajo v tujini. In to se običajno navede v odstotku knjigovodske vrednosti ali kakršnemkoli drugem odstotku oziroma multiplikatorju. In to bo edini kriterij, vse ostalo je pa zavajanje.

Glede ostalih podjetij, ki so v prodaji izmed teh 12 še, lahko samo rečem, kot sem že prej dejal, da država, se pravi, Republika Slovenija nima neposrednega nadzora nad tem, zaradi tega, ker smo postavili sistem v skladu s temi smernicami OECD, da imamo dve neodvisni instituciji, to je DUTB in SDH, predvsem SDH upravlja z državnimi kapitalskimi naložbami in oni sprejemajo odločitve neodvisno. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Zahtevate dopolnitev, izvolite.

LUKA MESEC (PS ZL): Hvala lepa za besedo.

Z odgovorom seveda nisem zadovoljen. Če dovolite, bi najprej navedel tri ugovore.

Prvič, pravite, da je bila odločitev o prodaji teh 12 družb že sprejeta. Drži, ampak brez kakršnihkoli parametrov, ne kako bomo prodali, ne kdaj, ne na kakšen način. Zato me zanima: Zakaj je privatizacija teh podjetij nujna zdaj, če take zaveze nismo nikoli nikjer dali?

Drugič, glede NKBM ste sami povedali, da je zaveza, da se jo proda do konca leta 2016. Se pravi: Zakaj se jo prodaja sredi oziroma v prvi polovici leta 2015, in to špekulativnemu skladu Apolo, verjetno bistveno pod ceno?

Tretjič, pravite, da je bila ena milijarda vložena v to banko zato, da se pokrije njena luknja. Morda, ampak dejstvo je, da banka trenutno izkazuje preko 20% kapitalske ustreznosti, kar je enkrat več od predpisane. Se pravi, bo lahko novi lastnik 10% enostavno pač vzel ven. In drugič, banka izkazuje 624 milijonov knjigovodske vrednosti. Se pravi, ta denar v banki še vedno je, ni bil vržen v neko luknjo brez dna. Toliko za odgovore.

Zanima me pa še ena stvar. In sicer, medtem ko se pogovarjamo o teh podjetjih, se v slabi banki dogaja tiha privatizacija. Prodala se je Radenska nedavno, zdaj slišimo, da je šlo v bistvu za tajkunski prevzem, prodajata se obe največji slovenski pivovarni, Union in Laško, prodaja se Elan. In me zanima: Zakaj Vlada teh podjetij, največjih slovenskih blagovnih znamk, ki so bile vzpostavljene skozi desetletja, da so dobile status, ki ga danes uživajo, zakaj Vlada za ta podjetja ni predvidela, da bi jih vključili v strategijo in klasifikacijo? Zakaj si največje slovenske blagovne znamke ne zaslužijo, da bi o njih presojali, ali gre za strateška podjetja ali ne? Hvala.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Zadnji del je dodatno vprašanje, gre pa samo za dopolnitev. Gospod minister, izvolite.

DR. DUŠAN MRAMOR: Hvala lepa.

Kot sem že prej povedal, glede teh podjetij, ki so bila določena za privatizacijo v letu 2013, je bila določena institucija in so bili postopki za prodajo sproženi. In ko so bili v različnih fazah ti postopki za prodajo, smo naredili analizo, in o tej analizi sem govoril že prej, kaj bi to pomenilo za zaustaviti in seveda bi bili negativni učinki bistveno večji od pozitivnih.

Glede NKBM, zakaj prodajaš 2015 in ne 2016, tik pred dospetjem – zaradi tega, ker potem bi pa res zmanjšal vrednost, če bi čakal do konca, ker bi vsak vedel, da moraš prodati. Kot sem že prej povedal, vi vseskozi poudarjate, pod ceno. Še enkrat vam povem, cena, ki je ustrezna, je ustrezna cena, ki se za take banke dosega danes na teh trgih.

16. TRAK (VI) 13.15

(nadaljevanje) Glede kapitalske ustreznosti banke. Kapitalska ustreznost je ustrezna, kot smo videli pri stres testu je točno taka, kot je bilo treba, določeno dokapitalizacijo, 30 milijonov je bila še potrebna v letošnjem letu, iz dobičkov. Skratka, točno na meji. Zakaj je 20%? Zaradi tega, ker na drugi strani je treba pogledati, ko gledaš koliko je kapitalska ustreznost tudi koliko je pa slabih naložb. In naša NKBM ima pač daleč nadpovprečen obseg slabih naložb. Seveda kaj je knjigovodska vrednost in kaj je dejansko dosežena vrednost. Razlika je zelo jasna. Cena, ki jo je nekdo pripravljen plačati za katerokoli kapitalsko naložbo je odvisna od prihodnih pričakovanih denarnih tokov. Koliko mi bi ta naložba prinesla, ne toliko kolikor je njena knjigovodska vrednost danes, zato se tudi te kapitalske naložbe prodajajo in kupujejo po multiplikatorju knjigovodske vrednosti. Lahko je 0,5, lahko je 0,3, lahko je 2, lahko je 4, odvisno od tega kaj lahko s tako naložbo narediš v prihodnosti. Glede tihe privatizacije bi pa rekel takole. DUTB je iz bank potegnila kredite. In te kredite upravlja namesto bank. Dela tisto, kar bi banke delale. In banke bi poskušale maksimirati vrednost teh kreditov, da bi ohranile vrednost depozitov. In to dela DUTB. In to ni SDH.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa. Zahtevate postopkovno? Izvolite.

LUKA MESEC (PS ZL): Ja, v bistvu če si smem še malo polemike privoščiti. Za to zadnje, kar ste rekel, da slaba banka dela to, kar bi delale banke, se pravi optimira vrednost, je v bistvu drugačno stališče povedal pred vami v odgovoru gospodu Toninu dr. Cerar, ki je rekel, pač, da to slaba banka res da dela sedaj, ampak da je treba njeno delovanje usmeriti v to, da bo prestrukturirala podjetja, ne pa samo gledala optimizacijo vrednosti. Očitno prihaja do neskladij med člani Vlade v tem kaj naj bi bile naloge slabe banke.

Drugič, predlagam, da se o tihi privatizaciji, ki poteka za našimi hrbti opravi razprava v Državnem zboru. Namreč, kot vidimo, druga največja slovenska banka se prodaja špekulativnemu skladu špekulativnega kapitala. Njena prihodnost se s tem postavlja pod vprašaj. Prodaja se največje slovenske blagovne znamke, kot so Radenska, Elan, Pivovarna Union, Pivovarna Laško, pa javnost o tem ne ve nič. Državni zbor pa gleda proč, zato predlagam,